

Březen 2021

NÁŠ ČASOPIS PLNÝ ZAJÍMAVOSTÍ

D é č k o

**Domov pro seniory Velké Meziříčí,
příspěvková organizace**

Zdenky Vorlové 2160

594 01 Velké Meziříčí

www.domovvm.cz

OBSAH

Blahopřání na březen	3
Výročí v březnu a regionální osobnosti	4
Ze života domova	6
Stálá nabídka měsíce	6
Co se dělo u nás v domově v únoru.....	7
Březen, MDŽ.....	9
Pranostiky	11
Mezinárodní dny měsíce března	12
Příběhy pro potěchu duše	13
Ze světa zajímavostí	16
Rozhovor	25
Vtipy	27
Z kuchyně	28
Hádanka	30
Seznam zdrojů	32

BLAHOPŘÁNÍ NA BŘEZEN

Františka Žejšková

Marie Brabcová

Stanislav Dvořák

Božena Pálenská

Josef Žák

Stanislava Smejkalová

Marie Ludesová

VÝROČÍ A REGIONÁLNÍ OSOBNOSTI MĚSÍCE BŘEZEN

30. výročí úmrtí

Vladimír CHALUPNÍK – voják, parašutista, 2. světová válka

Narození: 13. 3. 1923 Borodinovka (Kazachstán)

Úmrtí: 11. 3. 1991 Třebíč

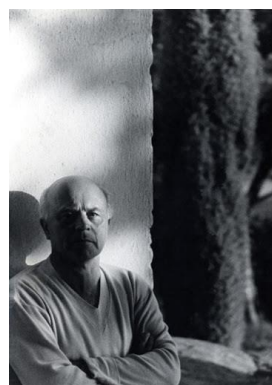
S rodinou se odstěhoval na Ukrajinu do vesnice Čechohrad v okrese Melitopol v Záporožské oblasti. Vyučil se zámečnickem. V roce 1941 narukoval do Sovětské armády. V roce 1944 vstoupil do československého vojska v Buzuluku k druhé paradesantní brigádě. Prodělal boje na Dukle, byl nasazen ve Slovenském národním povstání. Účastnil se osvobození Československa. Po válce žil na Znojemsku, pracoval v Tasovicích, s manželskou se přestěhoval do Trnavy na Třebíčsku.

120. výročí narození

Antonín KYBAL – výtvarník, výtvarný pedagog, malíř

Narození: 25. 3. 1901 Nové Město nad Metují

Úmrtí: 15. 11. 1971 Praha

Je znám jako textilní výtvarník, byl členem Výtvarného klubu v Praze UB a na jeho výstavách prezentoval svoje dílo. Jeho první výstava se konala v Alšově síni UB r. 1935. Vystavoval také v cizině

např. Amsterdam, Stockholm, New York, Ženevě, Benátkách, Mnichově, později v Bruselu a Montrealu. Od roku 1936 působil jako umělecký poradce textilního oddělení Krásné jízdy Družstevní práce v Praze. V roce 1939 byl pozván do Třebíče malíři B. Vaníčkem a V. Nikodémem. Od té doby často trávil čas v Ptáčově u Třebíče na své chatě. A právě zde vznikaly jeho návrhy na mnoho významných děl. V Třebíči našel mnoho přátel, obdivovatelů a také žáků.

180. výročí narození

Vladimír ŠŤASTNÝ – kněz, básník, spisovatel, pedagog

Narození: 17. 3. 1841 Rudíkov (Třebíč)

Úmrtí: 20. 8. 1910 Obřany (Brno)

Otec František Šťastný (nar. v Rudě) vydal sbírku básní "Slovanské písně". Vladimír začal v roce 1852 studovat na německém gymnáziu v Jihlavě, odtud v roce 1853 přestoupil na gymnázium v Brně, kde se stal chovancem biskupského semináře. Na kněze byl vysvěcen v roce 1864. Jako kaplan působil v Židlochovicích, poté jako prefekt biskupského semináře v Brně. V roce 1867 byl jmenován učitelem náboženství na 1. českém gymnáziu v Brně, kde učil až do roku 1890. Za literární a pedagogické zásluhy byl v roce 1877 jmenován konsistorním a později biskupským radou, v roce 1896 čestným papežským komořím, v roce 1900 rytířem řádu císaře Františka Josefa.

ZE ŽIVOTA DOMOVA

V únoru se přistěhovali noví obyvatelé:

Marie Zástěrová z Borů

Květuše Hlouňová z Velkého Meziříčí

Jindřiška Hladíková z Jaroměřic

Marie Požárová z Olší nad Oslavou

Eva Vlčková ze Sirákova

Oldřich Beneš z Krompach

STÁLÁ NABÍDKA MĚSÍCE

- **PŮJČOVÁNÍ KNIH**

Pokud rádi čtete, kontaktujte recepci nebo svého klíčového pracovníka.

- **PRAVIDELNÉ AKTIVITY**

Každý všední den ranní hlášení

Pátek 1x/14dní návštěva faráře na pokojích

Ostatní aktivity byly prozatím zastaveny nebo se konají nárazově.

- **SCHRÁNKA DŮVĚRY**

V domově jsou umístěny v každém poschodí schránky důvěry, do kterých je možné umístit vzkaz, stížnost, připomínku či podnět k poskytování sociálních služeb v domově. S napsáním vzkazu Vám může pomoci pečovatelka, rodina, dobrovolník.

Schránky důvěry v domově naleznete:

- V 1. poschodí – u vstupu do terapeutické zahrádky
- Ve 2. poschodí – u schodiště při vcházení na chodbu 2B
- Ve 3. poschodí – u schodiště na brance s fototapetou plotu

Vzkaz, stížnost, připomínku je možné umístit také do **přenosné schránky důvěry**, která je pravidelně **přenášena po jednotlivých pokojích**.

• **PROSTORY K VOLNOČASOVÉMU VYUŽITÍ**

- Terapeutická zahrádka za domovem
- Atrium v přízemí
- Venkovní terasy ve 3. poschodí
- Společenské místnosti v každém podlaží
- Dětský koutek ve vstupu do zahrady

CO SE DĚLO U NÁS V DOMOVĚ V MĚSÍCI ÚNORU

Ve středu 10. února v našem domově proběhla druhá vlna plošného dobrovolného očkování. Nikdo z očkovaných neměl žádné vážné vedlejší účinky, a tak jej považujeme za úspěšně zvládnuté.

V pondělí 22. února k nám zavítal pan Pavel Mitrenga s jeho čtvrtletní dodávkou čokolád všech druhů a příchutí. Čokolády jsme mohli ochutnat a nakoupit přímo na místě. Díky tomu vypadal prostor naší Univerzity třetího věku jako tržiště.

Během měsíce k nám pravidelně **v úterky** chodil pan Trojan v rámci canisterapie a individuálně jsme zapojily i naše dobrovolnice, které nám zabraňovaly klesat na mysli. Ani pro pana děkana, faráře a

kaplana se nic nezměnilo a i nadále nás mohou 1x za 14 dní navštěvovat. Režim návštěv zůstal též neměnný a dodržovaly se i ostatní protipandemická opatření, která i nadále ovlivňují chod domova.

Sobotou 6. března začínají platit v našem domově nová návštěvní pravidla, která nám doufejme, pomohou udržet alespoň nějaký režim návštěv, aniž bychom se museli zavřít návštěvám úplně. Návštěvní dny budou úterky, čtvrtky a soboty odpoledne a fungovat budou stále na rezervační systém.

MĚSÍC BŘEZEN

Březen je podle gregoriánského kalendáře třetí měsíc v roce. Má 31 dní. Český název měsíce se odvozuje od březosti samic zvířat. Druhý výklad odkazuje na rašení bříz.

Dny se prodlužují, noci jsou stále kratší, teploty příjemnější a sluníčko se na obloze objevuje častěji a také intenzivněji hřeje. Generace před námi, ještě v předkřesťanských dobách, vnímaly březen jako měsíc vítající příchod jara a symbolizující probouzení se přírody po dlouhém a lenivém období. Ačkoliv večery jsou stále ještě poměrně dlouhé a chladné, ráno můžeme pozorovat znatelné zkracování nočního období.

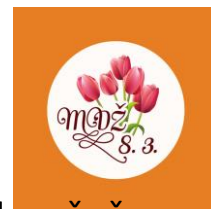

V České republice připadají na březen čtyři významné dny:

- **Mezinárodní den žen** - 8. března
- **Den památky obětí vyhlazení terezínského rodinného tábora v Osvětimi-Březince** - 9. března
- **Den vstupu České republiky k Severoatlantické smlouvě (NATO)** - 12. března
- **Den narození Jana Ámose Komenského** - 28. března

Mezinárodní den žen

Mezinárodní den žen (ve zkratce MDŽ), připadající každoročně na 8. března, je mezinárodně uznávaný svátek stanovený Organizací spojených národů k výročí stávky newyorských švadlen v roce 1908. V České republice je svátek od roku 2004 významným dnem.

Počátky sahají do předválečné doby, kdy se ženy snažily zasazovat se o svá volební práva. Začaly se tak scházet jeden den v

roce, aby na problematiku upozornily muže i širokou veřejnost. V roce 1908 se pak v New Yorku sešlo a pochodovalo tisíce švadlen, které stávkovaly za zkrácení pracovní doby, zvýšení mezd a v neposlední řadě také volební, politická a hospodářská práva pro ženy.

Od té doby se v USA slavil Národní den žen vždy poslední únorovou nedělí. Do Evropy dorazil o 2 roky později, ale oficiálně se slavil až v roce 1911, kdy se evropské ženy oficiálně sešly, aby bojovaly za své volební právo. V roce 1975 ho pak oficiálně uznává i OSN jako mezinárodní den solidarity žen za rovnoprávnost, spravedlnost, mír a rozvoj.

Proč se slaví 8. března?

Dne 23. února 1917 se v Petrohradě konala velká demonstrace žen proti světové válce. Ta pak vedla k abdikaci cara a oficiálnímu uznání

volebního práva ženám. Toto datum juliánského kalendáře odpovídá 8. březnu v kalendáři gregoriánském, proto byl svátek oficiálně vyhlášen na tento den.

PRANOSTIKY

Březen - za kamna vlezem.

V březnu vítr, v dubnu déšť - pak jistě úrodný rok jest.

Březnové slunce má krátké ruce.

V březnu prach a v dubnu bláto - sedlákovi roste zlato.

Hřmí-li v březnu, tak také v červnu.

Jestli březen kožich stáhl, duben rád by po něm sáhl.

Kolik březnových mlh, tolik lijavců v roce.

Lépe od hada býti uštknut, než v březnu od slunce ohřát.

MEZINÁRODNÍ DNY PRO MĚSÍC BŘEZEN

- 1. *březen* – Mezinárodní den omylů v kalendáři
- 2. *březen* – Mezinárodní den boje spisovatelů za mír
- 8. *březen* – Mezinárodní den žen

- 10. *březen* – Evropský den památky obětem terorismu
- 15. *březen* – Mezinárodní den proti policejní brutalitě
- 20. *březen* – Světový den divadla pro děti a mládež
- 21. *březen* – Světový den poezie
- 21. *březen* – Mezinárodní den zdravého spánku
- 21. *březen* – Mezinárodní den za odstranění rasové diskriminace
- 22. *březen* – Světový den vody
- 27. *březen* – Světový den divadla
- 28. *březen* – Den učitelů v ČR

PŘÍBĚHY PRO POTĚCHU DUŠE

Zahrada

Kdysi dávno stála za devatero horami a řekami malá a čistoučká chaloupka. Bydlela v ní velmi krásná dívka. Kolem chaloupky se rozprostírala velikánská a nádherná zahrada. Nad krásou zahrady člověku plesalo srdce a ta dívka, která se jmenovala Anička, si život bez ní nedokázala představit.

Jednoho dne Aničku navštívil čaroděj. Vzal ji za ruku a zeptal se jí: „Aničko, když ses narodila, slíbil jsem tvé matce, že ti splním tvé největší přání. Pověz mi tedy, co si přeješ nejvíc. Mohu ti darovat nesmírné bohatství nebo omračující krásu. Můžeš se stát princeznou nebo čarodějnící, co si budeš přát. Splním ti každé přání, ale pamatuj, že si můžeš přát jen jednu věc.“ Anička uvažovala o všem, co jí čaroděj nabízel, ale nic z toho jí nezaručovalo štěstí. Anička byla šťastná tak, jak žila doposud.

Nakonec se rozhodla: „Přeju si, abych celý život mohla žít v této krásné zahradě.“ Muž sraštil obočí: „To je všechno?“ Anička přikývla: „To je vše. Já jsem tu šťastná a nic jiného si nepřeju.“

Léta plynula a z Aničky vyrostla krásná mladá dívka. Ucházelo se o ni mnoho nápadníků, kterým

učarovala svou veselou a milou povahou. Chtěli se s ní oženit, ale ona odmítala jednoho po druhém. Patřila do své zahrady, kterou nechtěla nikdy opustit.

Ale jednoho rána, právě když se procházela mezi rozkvetlými květinami, spatřila mládence, kterého v těch končinách nikdy neviděla. Byl statný jako jedle, krásný jako slunný den a Anička se do něj na první pohled zamilovala. Vzal ji za ruku a představil se: „Jmenuji se Hansi, jsem princ a pocházím z daleké země. Chceš si mě vzít za muže a odjet na můj zámek?“ Anička stěží dokázala zadržet slzy: „Jestli to bude možné, odjedu s tebou. Ale může se stát, že odsud nebudu moci odejít. Před mnoha lety mi totiž jeden čaroděj slíbil, že mi splní mé největší přání, a já jsem si přála zůstat po celý život v této zahradě.“

Ale ještě téhož dne uspořádali svatbu, nasedli na koně a odjeli do princovy rodné země. Trvalo několik týdnů, než do ní dorazili.

Palác byl krásný, jen co je pravda, stěny měl vykládané mramorem a jeho věže se tyčily až do nebe. Jenomže všude kolem se rozprostírala poušť. Nic než písek a kamení. Za zdmi paláce nerostl ani lísteček, ani jediná kytička. Anička proplakala celou noc. Stále myslela na to, na jaké strašné místo ji zavedla

její láska. Ale druhého dne ráno přišel Hansi do její ložnice a zavedl ji k oknu.

„Podívej,“ zavolal, „ten starý čaroděj splnil své slovo a vykonal zázrak!“

Anna vyhlédla z okna a dech se jí zatajil. Kolem paláce šuměla a voněla její zahrada! Všechny stromy, keře, květiny a tráva teď rostly, kam oko dohlédlo.

„Vidíš?“ ozval se princ, „kamkoli půjdeš, tvá zahrada tě bude následovat.“

ZE SVĚTA ZAJÍMAVOSTÍ

Herecké hvězdy z filmů pro pamětníky

Černobílé klasické filmy s dávkou milého humoru i napínavých lásek a osudů. Každý z nás si určitě jistě vybaví svůj oblíbený. Označení „film pro pamětníky“ může být ale poněkud zavádějící, protože i tyto filmy dnes sledují příslušníci mladších generací.

Kteří herci se v nich nejvíce objevovali a stali se tak hvězdou filmového plátna?

1) Oldřich Nový (7. 8. 1899 - 15. 3. 1983)

- Galantní šarm postav, které vytvořil ve filmu i na divadle, se stal vzorem prvorepublikového gentlemanství. Svoji kultivovanost a sebeironii uplatnil především v komediích z časů, kdy se první republika měnila ve druhou a ta zas v protektorát. V poválečné kinematografii dostával příležitost jen občas. Původně se vyučil typografem, hrál s ochotníky a zpíval v pražských šantánech. Po odborném školení u Karla Želenského působil na

profesionálních divadelních scénách, zejména v Brně (1922-1935), kde se prosadil jako vůdčí osobnost operetního souboru. V Praze založil Nové divadlo (1935-1948), kde sám hrál a také režíroval hudební komedie. V letech 1944-1945 byl internován v koncentračním táboře. Na koci 40. let (po ukončení činnosti Nového divadla) se stal dramaturgem Čs. filmu a následně uměleckým šéfem Hudebního divadla v Karlíně. Již v Brně se uplatnil jako autor a interpret rozhlasových kabaretů. Poprvé hrál ve filmu v roce 1922, ale teprve od poloviny 30. let se mu postupně podařilo prosadit se jako výrazná herecká osobnost, jejíž popularita dosahovala hvězdné velikosti. Nového role ve společenských komediích z přelomu 30. a 40. let jsou nepominutelnou a trvalou hodnotou českého zábavného filmu. O. N. se také pokusil o filmovou režii.

- Filmy, kde se objevil: Dědečkem proti své vůli, Eva tropí hlouposti, Dívka v modrém, Kristián
- Manželka Alice Wienerová - Nová (sňatek: 1936–1967)
- Děti: Jana Včeláková

2) Adina Mandlová (28. 1. 1910 – 16. 6. 1991)

- Adina Mandlová, vlastním jménem Jarmila Anna Františka Marie Mandlová, v Německu známá jako Lil Adina
- Herečka, která ve většině filmů hrála veselou, usměvavou a šťastnou, ale ve svém osobním životě nikdy šťastná nebyla.

- Její život byl bouřlivý. Byla krásná, inteligentní, obdivovaná. Její jméno spolehlivě plnilo sály, byla sex-symbolem 30. let 20. století. Zároveň se však jednalo o nešťastnou a nevyrovanou ženu.
- Od dětství měla Adina v rodině privilegované práva, otec ji velmi rozmazloval. Všichni jí museli vykat, jen ona všem odpovídala tykáním. Od čtyř let hrála na piano. V osmi letech jí zemřel otec, matka jí všechna výhradní práva zrušila a zakázala hrát na piano. Matka si našla nového přítele a Adina byla poslána do dívčího penzionátu v Paříži. Po dvou letech byla vyloučena za špatné chování.
- V šestnácti letech si našla milence a začala chodit po nočních barech. Otěhotněla a absolvovala potrat. Po roce 1939 chodila s Fredem Schneinerem-Svítilem, ten ji opustil a Adina se pokusila o sebevraždu. Adina se poprvé provdala za malíře Zdeňka Tůmu, který po roce spáchal sebevraždu. Podruhé byla vdaná za válečného pilota Kočvárka–Kinghta. Opět rozvod. Její poslední manžel byl módní návrhář a homosexuál Ben Pearson. Byl to muž, ke kterému Adina cítila opravdovou lásku. Našla s ním klid a žili spolu šťastně 37 let.
- Adina natočila během války německý film a byla zatčena a obviněna kvůli německé příslušnosti - pro nedostatek důkazů byla propuštěna. Po válce se Adina pokusila o další sebevraždu. Ben ji zachránil a

opakoval, že život bez ní si nedokáže představit. Po smrti Bena se vrátila do vlasti a žila na zámku v Dobříši. Zemřela na tuberkulózu.

- Filmy: Kristián, Přítelkyně pana ministra, Hotel Modrá hvězda, Dva týdny štěstí, Důvod k rozvodu, ...

3) Nataša Gollová (27. 2. 1912 - 29. 10. 1988)

- Příjmení Gollová převzala od svého dědečka Jaroslava Golla.
- Už jako dítě hrávala divadlo s ochotníky. Vystudovala moderní scénický tanec. Do prvního filmu Kantor Ideál ji vybral Martin Frič. Od roku 1935 hrála i na scéně v Městském komorním divadle a Městském divadle na Poříčí. Za deset let vytvořila téměř padesát divadelních rolí, které zůstávají ve stínu rolí filmových.
- Osudy Nataši Gollové byly inspirací pro hlavní ženskou postavu Lili Krallovou v seriálu České televize Bohéma, kterou ztvárnila Judit Bárdos. Rokem 1940 začíná těžké období, které trvalo do jara 1943. Prohřeškem byla spojitost s jejím otcem, její údajnou spolupráce s Němci a to, že byla za protektorátu milenkou Wilhelma Söhnela.
- Před koncem války Nataša Gollová pracovala jako dobrovolná ošetřovatelka v terezinském ghettu. Nakazila se skvrnitým tyfem a půl roku bojovala o život. Po válce soubor Vinohradského divadla odmítl s Natašou hrát.
- Vzala si Karla Konstantina sňatek trval 1947 až 1960.

- Jan Werich a Martin Frič jí v roce 1951 nabídli roli Kateřiny- ženy Siracla ve filmech „Císařův pekař a Pekařův císař“. Roky 1952 a 1953 hrála Nataša v Divadle Na Fidlovačce a od roku 1955 byla členkou Werichova Divadla satiry, později Divadlo ABC.
- V roce 1962 zemřel Karel. I přes její velké zdravotní problémy si ještě zahrála několik filmových rolí. V roce 1974 ve filmu Zdenka Podskalského v komedii „Drahé tety a já“, ztvárnila tetu Fany. Nemoc kyčlí ji omezovala, i když podstoupila několik složitých operací. Její poslední byla role ve filmu režiséra Jaroslava Balíka z roku 1981 „Konečná stanice“, který se odehrává v domově důchodců. Zdravotní stav herečky se zhoršoval, potýkala se s nedostatkem peněz a opravdových přátel. Zemřela v domově důchodců.
- Malíř Josef Šíma namaloval v roce 1932 portrét, jehož předlohou byla Nataša a obraz jí věnoval. Byl zakoupen Oblastní galerií Vysočiny v Jihlavě a vystaven jako "Imaginární podobizna (Nataša Gollová)".
- V prosinci 2016 byla po Nataše Gollové pojmenována nově dodaná

tramvaj Škoda 13T města Brna.

- Spisovatel Vladimír Přibský napsal o herečce životopisný román Roztomilé děvče.

4) Antonín Novotný (15. 3. 1913 – 24. 4. 2005)

- Snad proto, že byl Toník velmi pohledným hochem, varoval ho otec před muži, kteří oslovují na ulicích chlapce a snaží se je oblouznit různými nabídkami, pozváním do kavárny či do kina, ti zvláště proradní nabízeli filmové role.
- O pár dnů později, když mu bylo 18, ho pozval do filmového ateliéru v Pivovarské zahradě na Vinohradech postarší pán. V tomto okamžiku se rozhodovalo o úspěchu několika slavných filmů.

Kdo by hrál Kohouta Posledním muži, van Houdena v komedii Tři vejce do skla či básníka a skladatele Sojku v Hotelu Modrá hvězda?

- Antonín Novotný filmoval pouhých deset roků a natočil 24 filmů.
- V roce 1937 pobyl Několik měsíců na stáži v Hollywoodu. Vrátil se do vlasti s kupou autogramů Slavných hvězd, s nimiž se potkával i v „závodních jídelnách“, zbaven všech iluzí a snů. Divačky v roce 1941 netušili, že filmem Modrá hvězda se loučí s obdivovaným idolem.
- Vystudoval chemii s několika tituly. Pracoval v továrním provozu. Koncem šedesátých let podruhé vyjel na stáž. Z Německa se po srpnových událostech nevrátil. Podle jeho technologie vyráběli dlaždičky izolující povrch amerických raketoplánů. Kdyby tak kosmonauti tušili, kdo zařídil, aby jim v kabině nebylo horko.

5) Jaroslav Marvan (11. 12. 1901 – 21. 5. 1974)

- Marvan byl velmi pečlivý, přesný, zodpovědný, připravený, na divadle vždy uměl perfektně text. Lpěl na minutové přesnosti a nerad měnil návyky a byl velmi konzervativní. Věci v jeho bytě měly své pevné místo, i v oblékání si vždy potrpěl na nenápadnou decentnost.

- Odmaturoval na reálce (1919). Vstoupil do služeb pražského Zeměpisného ústavu a poté

Ředitelství pošt. Byl pracovně vyslán až na Podkarpatskou Rus do Užhorodu. Tam se začal věnovat ochotnickému divadlu.

- Stal se hercem Divadla Vlasty Buriana (1926 – 1943). Za čas se stal po Vlastu Burianovi jedním z pilířů tohoto divadla. Přestoupil do Vinohradského divadla, přešel do Městských divadel. Odtud odešel do činohry Národního divadla. Z Národního odešel do penze.
- Byl charakteristický střízlivým a zásadně nevzrušivým přístupem zkrátka opakem výbušnosti a energičnosti Vlasty Buriana.
- Marvanova neplodnější herecká léta se projevily v Městských divadlech, kde vytvořil své nejlepší role Veselé paničky windsorské, Zdravý nemocný, Tartuffe, Jacobowski a plukovník. Nezapomenutelným ho dělá i Šíleně smutná princezna a Noc na Karlštejně.

6) Vlasta Burian (9. 4. 1891 – 31. 1. 1962)

- Jeho herectví stálo na improvizaci, černém i laskavém humoru a satíře. Dokázal ztvárnit nejrůznější role všemožných zaměstnání a charakterů.
- Už jako dítě se v otcově dílně seznamoval s lidmi, kteří toužili po divadle, a poslouchal jejich příběhy z amatérského divadelnictví.
- Na Žižkově pozoroval svět plný hospůdek a komiků z šantánů a kabaretů, od kterých se mnohému naučil. Vystupoval na večírcích pro kamarády, kde imitoval a improvizoval různá kabaretní čísla. Dělal několik odborných škol, včetně obchodní školy, ale vždy odsud odešel. Nebyl studijní typ. Druhou jeho zálibou byla kopaná.
- Nejprve zkoušel štěstí ve velkých divadlech na Vinohradech a ve Švandově divadle, ale všude byl jen jedním z členů sboru. Potom si ho všiml Karel Hašler a zajistil mu angažmá v kabaretu Rokoko, kde se stal miláčkem publika a seznámil se tu se svým prvním parťákem Daliborem Ptákem, se kterým se proslavil parodií italských oper.
- - Všichni se museli učit texty, scénáře, jen on nemusel. Improvizoval.

Proto jej také poměrná většina kolegů nemusela.

- Za 1. světové války byl povolán do armády, odkud dezertoval, potuloval se po českém venkově a živil se svými výstupy. Potom se vrátil do Prahy.

- Roku 1925 založil vlastní divadlo, vytvořil kolem sebe stálý soubor herců, a proslavil se jako král komiků, ale s řadou chyb a nedostatků.
- Zatímco na jevišti vystupoval jako lidový bavič, v soukromí byl ješitný, nafoukaný, dětinský, despotický a rád si potrpěl na komfort a uniformy. Točil i němé filmy.
- Jeho filmy vycházely z her, které hrál na divadle a ve filmech vystupoval si i zazpíval, protože do každého filmu napsali autoři hudby písničku přímo Burianovi na tělo. Exceloval nejen ve filmech, napsaných přímo pro něj, ale i v klasických dílech jako byl například Revizor A. P. Čechova nebo román Ignáta Hermanna U snědeného krámu. Ve 40. letech natočil své nejlepší filmy jako Katakomby, Baron Prášil a Přednosta stanice. Hrál dokonce v Národním divadle roli principála v Prodané nevěstě, stal se miláčkem českého publika, ale vše mělo i stinnou stránku, protože musel čelit tlaku nacistů.
- Roku 1945 byl zatčen pro údajnou spolupráci s Němci a mnohdy vykonstruované procesy se táhly celých 5 let. Teprve roku 1950 mohl vystoupit na pódiu.
- Návrat před filmovou kameru umožnil stárnoucímu a nemocnému komikovi režisér Oldřich Lipský trapnou rolí kostelníka ve filmu Slepice a kostelník. Potom natočil ještě několik snímků, jako byla pohádka Byl jednou jeden král.

ROZHOVOR

Rádi bychom Vám prostřednictvím Děčka a krátkého rozhovoru představili pracovníky našeho domova, se denně setkáváte. V následujícím rozhovoru se nám představí **vedoucí úklidu**:

ALENA VAFKOVÁ

Mohu Vás poprosit o krátké představení se našim čtenářům?

Jmenuji se Alena Vafková. Je mi 46 let a bydlím v Oslavici a ve Velkém Meziříčí. Mám dvě děti dceru Lenku a syna Martina. Můj studijní proces běžel všemi směry od počítačové techniky po výcvik mladých uklízeček. Do Domova jsem nastoupila již jako odsloužilá matka v prosinci roku 2017.

Co se Vám na práci v domově líbí?

Je tu legrace s klienty i zaměstnanci.

Co ráda děláte ve volném čase?

Ráda chodím do přírody. Cvičím jógu a poslední dobou jsem objevila kouzlo odpočinku v posteli s knihou.

Na jaké místo byste se ráda podívala a proč?

Ráda bych se podívala do Vysokých Tater. Protože když čekám na vrcholku na svůj dech, tak si užívám výhledu.

Jak by vypadal Váš ideální den?

Ráda bych si zacvičila, zašla si někam na dobrý oběd, pak bych si koupila dobré víno, něco dobrého bych upekla a užila si večerní saunování s přáteli.

Co byste si nejvíce přála?

Aby všichni lidé dokázaly najít své vlastní štěstí a radost ze života.

KVÍZ:

Nejoblíbenější jídlo – cokoli se šlehačkou

Nejoblíbenější barva – žlutá

Nejoblíbenější roční období – všechny

Nejhezčí dovolená – 4 dny na kolech

Nejoblíbenější květina – azalka

Nejoblíbenější film – Celestinské proroctví

Nejoblíbenější místo v domově – recepce

VTIPY

„Ty Karle já se fakt už v dnešní době bojím dělat řidiče.“ „Proč Franto?“ „Hrozně moc jich je nezvěstných, pořád někde vidím cedule s nápisem: Hledáme řidiče“!

Voní 2 dny,
visí 2 roky.

KDYŽ KOČCE PŘI PORODU

DOJDE BARVA

Víte, jak zjistit, že je Vaše dítě již dospělé?

Pustíte jim Jen počkej, zajíci... a sledujte komu „fandí.“

Dítě je, dokud přeje tomu roztomilému zajíčkovi, aby unikl zlému vlkovi.

Dospělé je, když přeje vlkovi, aby toho otravného hopkala snědl.

CO VIDÍ GRANULE

Jsem jako magnetka.

Tak přitažlivá?

Né, neustále nalepená na lednici.

PŘI POHLEDU Z MISKY

Z KUCHYNĚ

STEVIA REBAUDIANA NEBO-LI STÉVIE SLADKÁ

Znáte všichni tuto rostlinu nebo vám zní její jméno alespoň povědomě? Tento článek nám připomene jak potřebná je...

Kde ji najít a jak použít?

Je to bíle kvetoucí rostlinka, která se vyskytuje především v Jižní a Střední Americe. Pochází především z Paraquaye, kde ji od nepaměti používají indiáni jako univerzální sladidlo a ke slazení bylinných čajů.

Je 300x sladší než cukr, avšak vhodná jako umělé sladidlo především pro diabetiky a lidi s nadváhou, protože nemá žádnou kalorickou hodnotu. Pro příklad 10g stévie se rovná 3 kg cukru.

Od jakých neduhů nám pomůže?

Dále je velmi prospěšná na kožní problémy, na úpravu kolísavého tlaku, jako prevence zánětu dásní, nevzbuzuje chuť k jídlu, podporuje dobré trávení a snižuje touhu po tabákových a alkoholických

nápojích. Z rostlinky se používají hlavně zelené lístky a nať. Ty se mohou usušit nebo použít čerstvé. Dále se z lístků může udělat extrakt, mohou se zpracovat na tablety nebo na mletý prášek.

Pěstování

Stévie sladká se dá pěstovat i u nás. Potřebuje dostatek světla a tepla až 10°C. Půdu udržujeme mírně vlhkou. Rostlina na zimu shazuje většinu listů a přezimuje v kořenech. Nať se sklízí 2-3 krát za vegetační období seřezáváním. Rostliny brzy bohatě obrazí a narostlá nať se opět ořeže. Vyrůstá do výšky až 50cm.

Celosvětový pohled

V Japonsku stévii přidávají do výroby žvýkaček, coly, dezertů a jiných potravinářských výrobků. Je také možné z extraktu ze stévie

zadělávat těsta a z toho důvodu, že obsahuje látky, které jsou stálé i při vysokých teplotách. V Evropě je zatím povolena pouze jako potravinářský doplněk.

Autor: Terezie Hlouchová, DiS., nutriční terapeut

HÁDANKA

Představte si, že jste přijeli do neznámého města a přepadla vás neodolatelná potřeba nechat se ostříhat. Ve městě jsou jen a právě tři holiči / kadeřníci.

První holič má ve svém krámku vzorně uklizeno a na hlavě má perfektní účes. Z drbů jste se o něm ovšem dozvěděli, že před časem svedl ženu druhému holiči.

V krámku **druhého holiče** jste narazili na stejnou scénérii. Perfektní účes, vzorně uklizeno, je ale docela zatrpklý (jak by ne, když mu utekla žena, že). Není však příliš dobře oholen a na tváři má několik drobných poranění od břitvy.

U **třetího holiče** je obraz úplně jiný. Holič je sice veselý chlapík, ale na zemi se válí hromada vlasů jen narychlo smetena na hromádku. Na hlavě má nepříliš povedený sestřih, je však dokonale a hladce oholen.

Bohužel místní obyvatelé jsou obecně velice sdílní, ale hodnotit holiče se jim příčí. Navíc právě začala siesta a v žádném krámku není žádný jiný zákazník...

Ke kterému holiči byste zašli? A proč?

Řešení:

Rozhodně k třetímu z nich. Nepovedený sestřih na hlavě bude určitě dílem některého z jeho kolegů (sám se asi neostříhá). Hladce a bezpečně oholená tvář říká, že to umí i s břitvou (holit se bude pravděpodobně každý sám). První holič má perfektní účes, který je tedy určitě dílem jiného holiče. Nikoli však holiče číslo 2, kterému přebíral ženu, a tedy by k němu asi jen těžko chodil. Ten šikula tedy bude holič číslo tři. U druhého holiče vidíme také perfektní účes (také určitě dílo třetího kolegy) a dále nepovedenou úpravu vousů a ještě k tomu drobná poranění, které si pravděpodobně udělal sám. Množství vlasů na zemi napovídá, kolik zákazníků ke komu chodí a jaký má kdo čas na perfektní úklid.

SEZNAM ZDROJŮ

Měsíc březen: <https://cs.wikipedia.org/wiki/B%C5%99ezen>, <https://vitalweb.cz/848/brezen-a-jeho-tradice-zeleny-mesic-ktery-preje-uklidu-i-cerstvemu-jidlu>, <https://www.dobrytextil.cz/blog/novinky/vite-proc-se-slavi-mezinarodni-den-zen>, <https://padesatprocent.cz/cz/proc-se-slavi-mdz>, <https://edibles.eu/eshop/mdz-tulipany-33-mm-235-ks/>, https://www.extralife.cz/den-pamatky-obeti-vyhazeni-terezinskeho-rodinneho-tabora-nejvetsi-jednorazovou-vrazdu-ceskoslovenskych-obcanu-neprezily-tisice_40574, <https://talk.youradio.cz/porady/ozveny-minulosti/12-brezna-den-kdy-ceska-republika-vstoupila-do-nato>,

Mezinárodní dny, pranostiky: <http://svatky.centrum.cz/svatky/vyznamne-dny/brezen/>, <https://blog.rohlik.cz/2017/03/07/na-mdz-8-3-davame-kvetiny-ke-kazdemu-nakupu/>, <https://otevrenenoviny.cz/27-brezna-svetovy-den-divadla/>, <http://www.pranostika.cz/mesic-brezen.html>,

Vtipy: hitrádio Vysočina, www.tycico.cz memes primapartička

Příběhy pro potěchu duše: Bruno FERRERO, Osvěžení pro duši (Portál, 2005), <https://ceskykutil.cz/clanek-149163-planovani-rozvoje-zahrady>, <http://fototapeta12.cz/cs/ostatni/126819-kresleny-hrad.html>, <https://cz.depositphotos.com/vector-images/stydliv%C3%A1-d%C3%ADvka.html>

Blahopřání: <https://www.kytice-expres.cz/o-kvetinach/kytice-k-narozeninam-pro-zenu>,

Výročí a regionální osobnosti: <http://www.knihovnatr.cz/cze/sluzby/vyroci-a-regionalni-osobnosti-brezen-2021/>, <http://www.muzeum-nmmn.cz/index.php/cz/antonin-kybal-11-12-2011>, https://cs.wikipedia.org/wiki/Vladim%C3%ADr_%C5%A0%C5%A5astn%C3%BD,

Hádanka: <https://mozkolam.cz/slovni-hlavalamy/logicke-ulohy/tri-holici-v-jednom-meste/>, <https://mylovieu.cz/fototapeta-kresleny-holic-s-hrebenem-a-nuzkami-vektorove-ilustrace-clipart-c-64512AA>

Ze světa zajímavostí: <https://www.fdb.cz/lidi-zivotopis-biografie/20872-oldrich-novy.html>; <https://www.imdb.com/title/tt0170470/>; <https://www.fdb.cz/lidi-zivotopis-biografie/20422-adina-mandlova.html>; <https://cz.pinterest.com/pin/309552174382421816/>; https://cs.wikipedia.org/wiki/Nata%C5%A1a_Gollov%C3%A1; <https://zivotopis.osobnosti.cz/natasa-gollova.php>; <https://www.osobnosti.cz/antonin-novotny-herec.php>; <https://www.csfd.cz/tvurce/1908-jaroslav-marvan/>; <https://zivotopis.osobnosti.cz/vlasta-burian.php>;

Z kuchyně: <https://cukrovka.zdrave.cz/stevie-sladka/>; <https://living.iprima.cz/zahrada/uzitkova-zahrada/stevie-sladka-jak-pestovat-recept-prirodni-sladidlo-zdravi-bylina>; https://www.superpotravina.cz/superpotravina/eshop/31-1-Cukry-a-dalsi-sladidla/0/5/74-Solia-Stevie-sladka-list-1000g?gclid=Cj0KCQiAs5eCBhCBARIsAEhk4r7JEQID10IG9u3e0yFNby986MHS-SeXwc19R2ITaXfNcwurkt-5AuQaAov_EALw_wcB